

Årsplan 2023/2024

Espira Vanse barnehage

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	6
Barnehagen skal fremme læring	8
Barnehagen skal fremme danning	10
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	12
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	13
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	15
Barns medvirkning	17
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	18
Tilvenning av nye barn	19
Samarbeid og sammenheng med skolen	20
Espira satsingsområder	22
Lokale satsinger	23
Vurderingsarbeid	24
Kontaktinformasjon	25

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

<https://espira.no/barnehage/espira-vanse/>

Les fakta om barnehagen her:

<https://espira.no/barnehage/espira-vanse/mot-vanses-superhelter/>

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg: Med små-spirene: <ul style="list-style-type: none">
• Vi har fokus på god start i barnehagen, med en trygg tilvenningsperiode. Vi fokuserer på relasjonsbygging opp mot barnet og familien, og samarbeider for å kunne gi barna en fantastisk start på livet.

- Personalet er opptatt av å være gode rollemodeller og oppmuntrer barn til å hjelpe, trøste, og vise omsorg for hverandre.
- Vi benytter trygghetssirkelen hvor den ansatte veileder barna slik at de mestrer vanskelige situasjoner. Ved et trygt fang (trygg havn), en samtale, en hånd å holde i eller bare et blikk.
- Være autoritative voksne, dvs. tilstedeværende, varme og grensesettende voksne.
- Vi legger forholdene til rette slik at barna får varierte og felles opplevelser. Barna lærer gjennom erfaringer i et godt læringsmiljø.
- Bruke god tid i overgangssituasjoner / stellesituasjoner, kommunikasjon og blikkontakt.
- Anerkjenne og bekrefte barnas følelser, møte de der de er i følelsesregisteret.
- Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen
- Barnehagehverdagen skal være preget av trivsel og god stemning.
- Vi deler inn barna i små grupper etter alder og interesser. Dette for å bedre støtte og bidra til relasjonsbygging og læring.

Med de de mellomste:

- Personalet er opptatt av å være gode rollemodeller og oppmuntrer barn til å hjelpe, trøste, og vise omsorg for hverandre.
- Vi benytter trygghetssirkelen hvor den ansatte veileder barna slik at de mestrer vanskelige situasjoner. Ved et trygt fang (trygg havn), en samtale, en hånd å holde i eller bare et blikk.
- Skape gode relasjoner, snakke med, være med, undre seg, tid sammen.
- Være autoritative voksne, dvs. tilstedeværende, varme og grensesettende voksne.
- Bruke god tid i overgangssituasjoner / stellesituasjoner, kommunikasjon og blikkontakt.
- Vi legger forholdene til rette slik at barna får varierte og felles opplevelser. Barna lærer gjennom erfaringer i et godt læringsmiljø.
- Anerkjenne og bekrefte barnas følelser, møte de der de er i følelsesregisteret.
- Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen, og vi legger opp dagen slik at de ulike aktivitetene gir mulighet for variasjon i aktivitetsnivå.
- Barnehagehverdagen skal være preget av trivsel og god stemning.

Med skolespirene:

- Personalet er opptatt av å være gode rollemodeller, oppmuntrer og veileder barn til å bygge gode relasjoner, til å hjelpe, inkluderer, trøste og vise omsorg for seg selv og andre.
- Vi benytter trygghetssirkelen hvor den ansatte veileder barna slik at de mestrer vanskelige situasjoner. Ved et trygt fang (trygg havn), en samtale, en hånd å holde i eller bare et blikk.
- Vi legger forholdene til rette slik at barna får varierte og felles opplevelser. Barna lærer gjennom erfaringer i et godt læringsmiljø.
- Være autoritative voksne, dvs. tilstedeværende, varme og grensesettende voksne.
- Anerkjenne og bekrefte barnas følelser, møte de der de er i følelsesregisteret.
- Vi gir barna mulighet for ro og hvile når de har behov for det, og vi legger opp dagen slik at de ulike aktivitetene gir mulighet for variasjon i aktivitetsnivå.
- Barnehagehverdagen skal være preget av trivsel og god stemning.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.

I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtter barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan

Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:

Med småspirene:

- Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.
- Leken får god plass i dagsrytmen.
- Ta initiativ til lek og deltar i lek på barnas premisser.
- Vi tilfører leken glede og begeistring.
- Gode rollemodeller i leken.
- Vi bygger videre på barnas interesser når vi legger til rette for lek.
- Vi deler barna inn i små grupper i avdelingen og på tvers av avdelingene.

Med de mellomste:

- Vi har aldersinndelte lekegrupper for å kunne legge til rette for lek tilpasset de ulike aldersgruppene.
- Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
- Ta initiativ til lek og delta i lek på barnas premisser.
- Observere barnas lek og hjelpe og støtte ved behov.

- Vi tilfører leken begeistring og glede ved å tilrettelegge for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.
- Vi bruker barns medvirkning og lager pedagogiske lekemiljøer ut ifra deres interesse.
- Leken får god plass i dagsrytmen.
- Vi tilrettelegger for felles lekereferanser ved hjelp av blant annet dramatisering, konkretisering av eventyr m.m.

Med skolespirene:

- Personalet tar initiativ til lek og deltar i lek på barnas premisser.
- Observere barnas lek, veileder og støtter ved behov.
- Vi tilfører leken begeistring og glede ved å legge ut lekespor, gi barna felles lekereferanser og gjennom medvirkning tilføre lekerekvisitter, pedagogiske lekemiljøer og prosjekter.
- Leken får god plass i dagsrytmen, vi er fleksible i forhold til planer, bruken av rom, tid, materiell med mer.
- Vi tilrettelegger for felles lekereferanser ved hjelp av blant annet dramatisering, konkretisering av eventyr, felles opplevelser m.m.
- Vi bruker lekbasert læring. Det er et forskningsbasert førskoleopplegg som skal gi barna best mulig grunnlag før skolestart. Det består av en kombinasjon av fri lek og lekbaserte læringsaktiviteter som er tilrettelagt av de ansatte. Kjerneområdene i lekbasert læring er sosial kompetanse, språk, matematikk og selvregulering.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforskning.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring:

Med småspirene:

- Vi bruker barns undring for å fremme læring. Det de interesserer seg for tilegner vi oss kunnskap og erfaringer om, gjennom undring og utforsking.
- De voksne er bevisste på å være gode rollemodeller i samspillet med barna.
- Gi barna fysiske og faglige utfordringer tilpasset deres mestringsnivå.
- Øve på samarbeid og samhandling med andre.
- Anerkjennende kommunikasjon og positiv grensesetting. Personalet jobber aktivt med voksenrollen og det å ta barns perspektiv.
- Jobber med ulike temaer gjennom året. Gjennom samlinger, lek inne og ute.

Med de mellomste:

- Vi lar barna medvirke ved å bruke temaer barna selv er opptatt av i hverdagen.
- Gi barna fysiske og faglige utfordringer tilpasset deres mestringsnivå.
- Øve på samarbeid og samhandling med andre.
- Vi bruker barns undring for å fremme læring. Det de interesserer seg for tilegner vi oss kunnskap og erfaringer om, gjennom undring og utforsking.
- Anerkjennende kommunikasjon og positiv grensesetting. Personalet jobber aktivt med voksenrollen og det å ta barns perspektiv.

Med skolespirene:

- Vi bruker elementer fra det forskningsbaserte førskoleopplegget lekbasert læring. Se mer på <https://lekbasert.no/>
- Vi lar barna medvirke ved å bruke temaer barna selv er opptatt av i hverdagen.
- Lytte til barna og la de få lov å bidra i planlegging, gjennomføring og evaluering av aktiviteter.
- Gi barna fysiske og faglige utfordringer tilpasset deres mestringsnivå.
- Øve på samarbeid og samhandling med andre.
- Prosjektarbeid.

- Vi bruker barns undring for å fremme læring. Det de interesserer seg for tilegner vi oss kunnskap og erfaringer om, gjennom undring og utforskning.
- Anerkjennende kommunikasjon og positiv grensesetting. Personalet jobber aktivt med voksenrollen og det å ta barns perspektiv.
- Delta i hverdagsaktiviteter. Dagens hjelpere samarbeider om ulike ansvarsoppgaver som å dekke bordet, telle opp antall kopper, sortere søppel med mer.
- Invitere til barneintervju. Her får barna fremme sine ønsker og tanker om hverdagen sin i barnehagen.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Med småspirene:

- Vi støtter barna i deres følelser og behov. De voksne er et støttende stilas og hjelper dem i hvert enkelt barns utviklingstrinn. Dette for å bygge barnas selvfølelse, selvbilde og selvtillit.
- Støtter barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.
- Vi tilrettelegger for at aktiviteter i barnehagen skal være meningsfulle for barn.
- At barna opplever å være en del av et fellesskap

Med de mellomste:

- Bruke speiling, øve på selvregulering og øve på å ta andres perspektiv.
- Etikk og moral, som for eksempel bordskikk, høflighet, respekt for hverandre m.m.
- Støtter barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv, ved å hjelpe barna å oppleve mestringsfølelse.
- Vi tilrettelegger for at aktiviteter i barnehagen skal være meningsfulle for barna.
- Vi støtter barna i deres følelser og behov. De voksne er et støttende stilas og hjelper dem i hvert enkelt barns utviklingstrinn. Dette for å bygge barnas selvfølelse, selvbilde og selvtillit.
- At barna opplever å være en del av et fellesskap.

Med skolespirene:

- Ta barna på alvor så de erfarer at deres stemme betyr noe.
- La barna bidra i forskjellige situasjoner så de erfarer at de er viktige for fellesskapet, eks. dagens hjelper.
- Vi støtter barna i deres følelser og behov ved å være tett på barna slik at en kommer i posisjon til å skape et trygt miljø til å kunne anerkjenne, veilede og hjelpe hvert enkelt barn videre i utviklingen. Dette for å bygge og styrke barnas selvfølelse, selvbilde og selvtillit.
- Vi jobber med relasjonsbygging mellom voksne- barn og mellom barn-barn.
- Vi tilrettelegger for at aktiviteter i barnehagen skal være meningsfulle for barna
- Bruke speiling, øve på selvregulering og øve på å ta andres perspektiv.
- Vi støtter barna i å være seg selv, våge og hevde seg, samtidig som de skal gi plass til andre.
- Invitere barna med i reflekterende samtaler. Vi undrer oss sammen med barna om det som opptar dem og gir de nye impulser.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor leke fellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan
<p>Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:</p> <p>Med småspirene:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Vi legger til rette for fellesskapsfølelse og spirende vennskap. Vi har lekegrupper og felles aktiviteter i barnegruppen og på tvers av avdelinger.
• De voksne er deltakende i leken for å observere og legge til rette for vennskap og om nødvendig veilede underveis.
• Vi voksne er gode rollemodeller for omsorg og handlinger.
• Hjelper og støtter barna med å ivareta egne og andres behov. Turtaking og perspektivstaking.

Med de mellomste:

- Vi fremsnakker det å være venner og å gjøre gode ting med og for hverandre.
- Vi jobber med humor og glede ved dramatisere, by på seg selv, fortelle vitser og tulle og tøyse.
- Vi legger til rette for å skape nye vennskap og å opprettholde vennskap.
- De voksne er deltakende i leken for å observere og legge til rette for vennskap og om nødvendig veilede underveis.
- Felles samlinger og lekegrupper
- Vi øver på å spørre: Kan jeg bli med på leken? Kan jeg låne?
- Øve på inkludering av andre: Vil du bli med å leke?
- Øve på å respektere andre og selvregulering: Hvis noen sier stopp, da stopper jeg.
- Samarbeid, øve på å dele, vente på tur.

Med skolespirene:

- Skolespirene er samlet på en avdeling.
- Vi reflekterer sammen om hva det vil si å være en venn.
- Vi reflekterer sammen om hva det vil si å glede seg på andres vegner.
- Vi jobber med humor og glede ved å by på oss selv, fortelle vitser, tulle og tøyse.
- Vi legger til rette for at barna kan få nye vennerelasjoner og å opprettholde vennskap. Dette gjør vi blant annet gjennom lekegrupper, voksendeltakelse i lek og felle opplevelser.
- Vi øver på å spørre: Kan jeg bli med på leken? Kan jeg låne?
- Har fokus på inkludering. Vil du bli med å leke?
- Personalet veileder barna til å respondere på en vennlig måte.
- Tema følelser. Bli kjent med egne og andres følelser, dette for å kunne videreutvikle empati og respekt ovenfor andre mennesker.
- Selvregulering. Eks.: Hvis noen sier stopp, da stopper jeg.
- Har julebord, overnatting og bussturer som skaper gode felles opplevelser.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.

I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:

Med småspirene:

- Personalet skal være gode språklige rollemodeller. Som er bevisst på eget taletempo, bruk av begreper, bruk av åpne spørsmål og bruke støttende kommunikasjon i sine daglige samtaler med barna.
- Vi jobber med tegn til tale der det er barn som har nytte av det.
- Vi deler barna i små grupper for at hvert enkelt barn skal bli sett og hørt utfra hvor det befinner seg i språkutviklingen.
- Bruke konkrete i hverdagssituasjoner og samlingsstund.
- Vi bruker bøker, sanger, regler og eventyr.
- Være bevisst på å benevne ting og situasjoner i hverdagen.
- Gjentakelser stimulerer til læring, og gir barna et bredt ordforråd og god språkforståelse.
- Vi har gode språkmiljø på avdelingene hvor barna har tilgang på bøker, ark, tegnesaker m.m.

Med de mellomste:

- Personalet skal være gode språklige rollemodeller. Som er bevisst på eget taletempo, bruk av begreper, bruk av åpne spørsmål og bruke støttende kommunikasjon i sine daglige samtaler med barna.
- Bruke konkrete i hverdagssituasjoner og samlingsstund.
- Vi bruker rytme, klapper stavelser, sanger, rim og regler, bøker og eventyr.

- Gi alle barn tid til å fortelle og være bevisste/øve på å være en god lytter.
- Være bevisst på å benevne ting og situasjoner i hverdagen.
- Gjentakelser stimulerer til læring, og gir barna et bredt ordforråd og god språkforståelse.
- Vi har gode språkmiljø på avdelingene hvor barna har tilgang på bøker, spill, ark, tegnesaker, bokstaver m.m.
- Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.

Med skolespirene:

- Personalet skal være gode språklige rollemodeller, som er bevisst på eget taletempo, bruk av begreper, bruk av åpne spørsmål og bruke støttende kommunikasjon i sine daglige samtaler med barna.
- Bruke konkrete i hverdags situasjoner og samlingsstund.
- Vi bruker rytme, klapper stavelser, sanger, vitser, rim og regler, bøker og eventyr.
- Gi alle barn tid til å fortelle og være bevisste/øve på å være en god lytter.
- Være bevisst på å benevne ting og situasjoner i hverdagen.
- Dialogisk lesing – ukens bok som gir barna felles opplevelser og referanser. De opplever leseglede, møter og erfarer nye ord og begreper i meningsfull kontekst. Lytteferdighetene stimuleres.
- Gjentakelser stimulerer til læring, og gir barna et bredt ordforråd og god språkforståelse.
- Vi har gode språkmiljø på avdelingene hvor barna har tilgang på bøker, spill, ark, tegnesaker, bokstaver m.m.

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor

Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.

I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.

Hvordan

Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:

Med småspirene:

- Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.
- Vi har foreldresamarbeid med oppstartsamtale, foreldresamtaler og daglige samtaler.
- Relasjonsbygging er noe vi jobber med hver dag i aktiviteter og hverdags situasjoner.
- Alle barn skal oppleve å være en del av et fellesskap gjennom deltakelse i lekegrupper, samlingsstunder, turer og andre aktiviteter der deler eller hele barnegruppen er samlet.
- Det å se enkeltbarnets daglige individuelle behov. Gi rom for hver enkelt og gi barna en opplevelse av å ha medvirkning i ulike hverdags situasjoner som for eksempel påkledning, måltider og lek.

Med de mellomste:

- Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.
- Vi har tett dialog med foreldrene, ved oppstarts samtale, foreldresamtaler og daglige samtaler.
- Banking- time sammen med enkeltbarn.
- Vi undersøker og har observasjoner i tilfelle vi får kjennskap til eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt. Her undersøker vi og setter inn egne tiltak.
- Dialog med barna, barna opplever seg verdsatt og har det trygt og godt i barnehagen.

Med skolespirene:

- Vi har fokus på å se det enkelte barnet. Gi dem tilbakemeldinger som gjør at de opplever seg verdsatt.
- Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.
- Personalet skal bygge varme og gode relasjoner, lytte til hver enkelt og ivareta barnas behov.
- Vi snakker med barna og observerer de i det daglige.
- Skape trygghet for barna ved å ha et godt samarbeid mellom hjem og barnehage. God informasjonsflyt.
- Dersom vi får kjennskap til eller mistanke om at barn ikke har det trygt og godt i barnehagen, observerer, undersøker og vurderer vi situasjonen. I samråd med foreldre blir vi enige om tiltak som skal settes i verk for å endre situasjonen.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Med småspirene:

- Vi er til stede i samtale med barn og i barns lek for å skape gode relasjoner. Her fanger vi opp verbal og non verbal kommunikasjon blant barna.
- Vi jobber for å følge opp enkelt barnets uttrykksmåte og behov.
- Barna skal være med å påvirke aktiviteter og opplegg ut ifra deres alder, interesser og modenhet. Vi lager for eksempel til ulike lekemiljøer og formingsaktiviteter etter barnets interesse som for eksempel anleggskjøretøy.

Med de mellomste:

- Vi er til stede i samtale med barn og i barns lek for å skape gode relasjoner. Her fanger vi opp verbal og non verbal kommunikasjon blant barna.
- Barna skal være med å påvirke aktiviteter og opplegg ut ifra deres alder og modenhet.
- Ha prosjekter sammen med barna, være lydhøre for barnas innspill.
- Se barnas interesser og lage pedagogiske lekemiljøer ut ifra dette.

Med skolespirene:

- Vi er til stede i samtale med barn og i barns lek for å skape gode relasjoner. Her fanger vi opp verbal og non verbal kommunikasjon blant barna.
- Barna skal være med å påvirke aktiviteter og opplegg ut ifra deres alder og modenhet.
- Ha prosjekter sammen med barna, være lydhøre for barnas innspill.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Vi er opptatt av å ha et nært samarbeid og god dialog med foreldre/foresatte. Det gjøres gjennom to obligatoriske foreldresamtaler i året og ekstra møter/telefonsamtaler ved ønske/behov. Vi kommuniserer også gjennom Spireportalen.
- Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle opplevelser fra dagen.
- Interne overgangssamtaler for de som bytter til stor avdeling med foreldre etter ønske.
- Overgangssamtale med skolen.
- SU/Foreldrerådsmøter etter behov.
- Vi bruker mentimeter undersøkelser på foreldremøter for å la alle foreldrene komme med sine innspill til ulike temaer. Her er det mulighet for å være anonym.
- Vi bruker Spireportalen aktivt og forventer at foreldre gjør det samme. Her legges det ut planer, rapporter, bilder og diverse informasjon slik at vi kan bruke bringe- og hentetiden til å støtte barna i å formidle fra dagens opplevelser.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

- Foreldremøte før barnehagestart
- Oppstartsamtale i forbindelse med oppstart
- 1-2 kontaktpersoner som har spesielt kontakt med barnet og hjemmet den første tiden.
- Vi er opptatt av at hvert enkelt barn har sine fysiske behov (mat og søvn) dekket, uavhengig av barnehagens rutiner.
- Den første tiden sover barna i sin egen vogn for å finne trygghet og ro. Etter hvert vil barna få sove med sitt sengetøy på barnehagens egne småsenger.
- Barna kan gjerne ha med seg kosedyr eller annet som er kjent, og som gir trøst og trygghet.
- Foreldre/foresatte oppfordres til å sette av god tid (2-8 uker) til tilvenningsperioden da dette varierer fra barn til barn. Barnet trenger ofte kortere dager den første tiden, da det er mange nye inntrykk å fordøye.
- Vi er opptatt av god kommunikasjon med hjemmet slik at barnet får den best mulige oppstarten. Spireportalen er den foretrukne kommunikasjonskanalen.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

- Skolespirene er samlet på samme avdeling.
- Både grovmotoriske og finmotoriske ferdigheter blir stadig bedre hos 5 åringene. De klarer nå å sitte lengre stille og får stadig bedre konsentrasjon. Med utgangspunkt i dette tilrettelegges aktiviteter og turer, tilpasset modningsnivået.
- Vi bruker lekbasert læring som modell til skoleforberedende aktiviteter. Dette er et prosjekt som er tilpasset 5-åringens utvikling og behov. Det dekker satsingsområdene våre språk, bevegelse, realfag, samt forming, mat/helse, sosial kompetanse, og selvregulering. Vi øver på riktig blyantgrep, blir kjent med bokstaver og tall, leser tilpassede bøker, spiller spill, rollelek, går på tur og undrer oss ved bruk av forskning.
- Vi tilrettelegger for selvstendighets trening. De øver på å kle seg selv, ta egne valg, do (tørke selv) smøre/lage mat, og å rydde etter seg.
- Vi reflekterer og undrer oss sammen og øver på å sette ord på følelser og å ta andres perspektiv. Dette for å øke den sosiale kompetansen.
- Barn har et behov for å bli sett som den de er og utfordre seg på sitt nivå. Vår rolle er å støtte og veilede dem på veien.
- Vi bruker også kontaktbarometer for å sikre hvert enkelt barns behov til å bli møtt på en god måte.
- Ved hjelp av observasjon får vi en dypere forståelse for enkeltbarnets progresjonsnivå.
- Barna få være med på lengre turer i nærmiljøet som gir større utfordringer i forhold til utholdenhet og også en bredere forståelse av samfunnet rundt oss.
- Vi besøker skolen og får en omvisning som en del av overgangen barnehage-skole.
- I mai lager Skolespirene spirekort, de får spirelue og får bruke spireklær, for å markere det siste året i barnehagen.
- Aktiviteter som julebord, overnatting og bussturer i barnehagen skaper gode minner, felles fokus og samhold blant barna.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Med småspirene:

- **Språk:** Vi har fokus på sang, musikk, rim, regler, eventyr, bøker og samtaler. Vi benevner ulike situasjoner og gjenstander i hverdagen. Vi er gode språklige forbilder.
- **Realfag:** Vi undrer, eksperimenterer og samtaler sammen med barna både inne og ute i naturen. Vi leker oss med telling, konstruksjoner, former og naturmaterialer. Barna blir kjent med ulike aktiviteter fra Forskerfabrikken.
- **Bevegelse:** Vi legger til rette for barnas individuelle utvikling ved å gi de grov og finmotoriske utfordringer både inne og ute. Vi har fokus på toddlerleken. Vi går på aldersadekvate turer i nærmiljøet.

Med de mellomste:

- **Språk:** Vi har alderstilpasset sanger, musikk, rim, regler, eventyr, bøker og samtaler. Vi har fokus på å benevne ulike situasjoner og gjenstander i hverdagen.
- **Realfag:** Barna blir kjent med ulike aktiviteter fra Forskerfabrikken. Vi bruker forstørrelsesglass, mikroskop og digitale verktøy. Vi leker oss med telling, konstruksjoner, former og naturmaterialer. Vi undrer oss sammen med barna i hverdagssituasjoner.
- **Bevegelse:** Vi legger til rette for barnas utvikling ved å gi dem utfordringer tilpasset hvert enkelt barn. Vi bruker naturen aktiv både i og utenfor barnehagens område. Vi går på turer i ulendt terreng. Vi har fokus på både fin og grovmotoriske aktiviteter.

Med skolespirene:

- **Språk:** Vi har fokus på sang, musikk, rim, regler, eventyr, bøker og samtaler. Vi har fokus på å benevne ulike situasjoner og gjenstander i hverdagen.
- **Realfag:** Barna blir kjent med ulike aktiviteter fra forskerfabrikken. Vi bruker forstørrelsesglass, mikroskop og digitale verktøy. Vi leker oss med telling, konstruksjoner, former og naturmaterialer. Vi undrer oss sammen med barna i hverdags situasjoner.
- **Bevegelse:** Vi legger til rette for barnas utvikling ved å gi dem utfordringer tilpasset hvert enkelt barn. Vi bruker naturen aktiv både i og utenfor barnehagens område. Vi går på turer i ulendt terreng. Vi har fokus på både fin og grovmotoriske aktiviteter.

Lokale satsinger

Hva

Vi er med i Stine Sofie barnehagepakke som er et opplæringsprogram som skal gjøre barnehageansatte bedre rustet til å avdekke vold og overgrep mot barn så tidlig som mulig

Hvorfor

Vold og seksuelle overgrep mot barn er et stort folkehelseproblem, og barnehageansatte står i en unik posisjon til å identifisere og hjelpe utsatte barn. Stine Sofies Barnehagepakke har som mål å styrke barnehageansatte handlingskompetanse til å handle på bekymring om vold og seksuelle overgrep. Et annet mål er at barnehagene skal bli kompetente til å jobbe selvstendig og systematisk med tematikken gjennom året. Her kan du skrive inn barnehagens lokale satsinger. Her skriver du inn hvorfor

Hvordan

Slik jobber vi med lokale satsinger:

Med små-spirene:

- God kommunikasjon med foreldre, ikke redde for å spørre om ting vi undrer oss over, eks. blåmerker og adferd

Med de mellomste:

- God kommunikasjon med foreldre, ikke redde for å spørre om ting vi undrer oss over, eks. blåmerker og adferd
- Benytter undervisningsmateriell, samtalekort

Med skolespirene:

- God kommunikasjon med foreldre, ikke redde for å spørre om ting vi undrer oss over, eks. blåmerker og adferd
- Benytter undervisningsmateriell, samtalekort

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

- Vi dokumenterer ved hjelp av Spireportalen.
- Vi reflekterer og evaluerer på utviklingssamtaler, ledermøter, avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager. På bakgrunn av evalueringer og refleksjoner vurderer vi måloppnåelser og veien videre.
- Daglige samtaler og vurderinger av det pedagogiske arbeidet.
- Espira – BLIKK, vurdering innenfra og vurdering utenfra.

Kontaktinformasjon

Styrer	Sissel Kvia
E-post	Styrer.vanse@espira.no
Telefon	38392822 / 95805283
Adresse	Østre Vatne vei 2